

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-9-09

Druk nr 1700
Warszawa, 11 lutego 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów
mieszkaniowych

Art. 1. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz.1310 oraz z 2003 r. Nr 139, poz. 1325) w art. 5 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Minister, w imieniu Skarbu Państwa, w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi kredytobiorców oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa, na wniosek kredytobiorcy, może zawierać z kredytobiorcami umowy odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia całości lub części zadłużenia wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umowy poręczenia.

1b. Minister, w imieniu Skarbu Państwa, w przypadkach gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne, może umorzyć całość lub część zadłużenia wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umowy poręczenia.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wykonując ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych, Skarb Państwa zawarł umowy poręczenia z bankami PKO BP S.A. i BGŻ S.A., na podstawie których wykonuje zobowiązania poręczyciela wobec Banku PKO BP S.A. Wykonując świadczenie poręczyciela, Skarb Państwa wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela (banku), nabywając wierzytelności wobec spółdzielni, za które zostały dokonane wypłaty.

Zgodnie z aktualną treścią art. 5 ust. 1 ustawy Minister Finansów, w imieniu Skarbu Państwa, podejmuje działania zmierzające do odzyskania zadłużenia kredytobiorców wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umów poręczenia, co w praktyce oznacza konieczność wszczynania postępowań egzekucyjnych (na podstawie ustawy mogą czynić to upoważnione banki) i uniemożliwia umorzenie lub nawet rozłożenie na raty wierzytelności przysługujących Skarbowi Państwa.

Propozycja nowelizacji polega na dodaniu przepisu (ust. 1a), w którym wprost zawarta byłaby możliwość zawierania ze spółdzielniami, będącymi dłużnikami Skarbu Państwa z tytułu wykonania poręczenia, umów odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia całości lub części zadłużenia. Zawarcie takiej umowy odbywałoby się na wniosek dłużnika i możliwe byłoby w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa.

Jak wykazała kilkuletnia praktyka stosowania ustawy, obowiązek prowadzenia jedynie działań egzekucyjnych wobec spółdzielni nie stwarza możliwości ewentualnego uniknięcia dokonywania przez Ministra Finansów wypłat znacznych kwot z tytułu umowy poręczenia, w sytuacjach gdy już wymagalne raty kredytu zostały spłacone przez Skarb Państwa z poręczenia. Dzieje się tak szczególnie w przypadku, kiedy dłużnik jest gotowy przeprowadzić działania restrukturyzacyjne, mające na celu poprawę w przyszłości jego kondycji finansowej, a w konsekwencji poprawę spłacalności kredytu. Ustawowo nałożony na Ministra Finansów obowiązek prowadzenia egzekucji wymagalnych wierzytelności Skarbu Państwa stanowi w tej sytuacji poważne zagrożenie dla powodzenia działań restrukturyzacyjnych, a często może być bezpośrednią przyczyną ich niepowodzenia i konieczności ogłoszenia upadłości/likwidacji dłużnika.

W tej sytuacji wierzyciel – Skarb Państwa może ponieść bezpośrednią stratę poprzez konieczność dalszej spłaty kredytu lub całkowitą, jednorazową spłatę wypowiedzianego kredytu na podstawie udzielonego poręczenia. Częściowe bądź nawet całkowite umorzenie wymagalnej wierzytelności Skarbu Państwa przy jednoczesnym terminowym obsługiwaniu przez spółdzielnię pozostałej spłaty kredytu (rat zapadalnych kredytu od chwili rozłożenia na raty/odroczenia/umorzenia) pozwoli na osiągnięcie celu, jakim jest zmniejszenie ryzyka dokonania przez Skarb Państwa wypłat z tytułu poręczenia.

Ponadto należy mieć na uwadze, iż ogłoszenie upadłości w znacznym stopniu może utrudnić, a wręcz uniemożliwić odzyskanie zapłaconych przez Skarb Państwa kwot z tytułu wykonania poręczenia i wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela. Przy założeniu, że wraz z zawarciem umowy ze spółdzielnią, na mocy której nastąpi rozłożenie zadłużenia na raty (odroczenie) lub jego umorzenie, spółdzielnia podejmie obsługę bieżących rat kredytu, uzasadnionym interesem Skarbu Państwa, wynikającym z zawarcia takiej umowy, będzie zwiększenie szans na uniknięcie dalszych wypłat z tytułu poręczenia, które mogą znacznie przekroczyć wysokość kwot będących przedmiotem rozłożenia/odroczenia/umorzenia.

Przy określaniu warunków umów zawieranych przez Skarb Państwa w każdym przypadku konieczne będzie przeprowadzenie analizy finansowo-ekonomicznej spółdzielni wskazującej na jej możliwości płatnicze. Obecnie, z tytułu wykonania poręczenia, Skarb Państwa jest wierzycielem wobec 11 spółdzielni, z których część jest w upadłości albo w likwidacji.

Ministerstwo Finansów zakłada więc, że znowelizowane przepisy miałyby zastosowanie do pojedynczych przypadków. Dług poszczególnych spółdzielni, które mogłyby być objęte działaniem nowych przepisów, kształtuje się na poziomie kilkuset tysięcy. Z kolei niewymagalne zadłużenie tych spółdzielni, potencjalnie obciążające Skarb Państwa, kształtuje się na poziomie kilku milionów złotych. Kwoty te w przypadku konieczności ogłoszenia upadłości musiałyby być pokryte z tytułu poręczenia Skarbu Państwa.

Wejście w życie nowelizacji spowoduje powstanie korzyści również po stronie spółdzielni, będących dłużnikami Skarbu Państwa, w postaci możliwości określenia klarownej sytuacji prawnej i finansowej, a w szczególności uniknięcia uciążliwości i kosztów postępowań egzekucyjnych i niebezpieczeństwa ogłoszenia upadłości. W uzasadnionych przypadkach spółdzielnia będzie mogła uzyskać wymierne korzyści finansowe w postaci umorzenia jej długów wobec Skarbu Państwa.

Propozycja nowelizacji polegająca na dodaniu przepisu ust. 1b daje formalnoprawną podstawę Ministrowi Finansów do umarzania (zdejmowania z ewidencji) wierzytelności istniejących w stosunku do podmiotów, których sytuacja ekonomiczna nie rokuje spłaty długów z uwagi na uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne. Zapis ten stanowi dodatkową w stosunku do przepisu ust. 1a możliwość umorzenia przez Ministra Finansów wierzytelności ww. podmiotów.

Fakt, że beneficjentem działań, prowadzonych na mocy znowelizowanej ustawy, będzie spółdzielnia mieszkaniowa, nie jest elementem wystarczającym dla stwierdzenia, że nie mamy do czynienia z pomocą publiczną (czy to udzieloną w ramach pomocy de minimis, czy też w ramach pomocy na restrukturyzację podmiotów znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej). W związku z tym stanowiskiem, każdy przypadek zawarcia umowy pomiędzy Skarbem Państwa i dłużnikiem będzie musiał być oceniony przez pryzmat przepisów o udzielaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Przedmiotowej oceny będzie dokonywał Minister Finansów jako organ reprezentujący Skarb Państwa, który zawarł ww. umowy poręczenia z bankami PKO BP S.A. i BGŻ S.A.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty objęte projektowaną regulacją

Projektowana zmiana ustawy oddziałuje na spółdzielnie mieszkaniowe, będące dłużnikami Skarbu Państwa z tytułu wykonania poręczeń udzielonych na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz.1310, z późn. zm.).

2. Konsultacje społeczne / wyniki przeprowadzonych konsultacji

W ramach konsultacji projekt nowelizacji ustawy przesłano do banków PKO BP S.A. i BGŻ S.A. – beneficjentów poręczenia udzielonego na mocy ww. ustawy – oraz do Krajowej Rady Spółdzielczej. Podmioty te nie wniosły uwag do projektu nowelizacji ustawy.

Projekt ustawy, stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad ustawą.

3. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie ustawy nie spowoduje powstania dodatkowych kosztów dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zastosowanie rozwiązań zawartych w ustawie będzie mieć wpływ na dochody budżetu państwa. Na dzień 30.06.2008 r. Skarb Państwa posiada wierzytelności wobec 11 spółdzielni. Wierzytelności te wynoszą w sumie ok. 36,7 mln zł. Działania na podstawie art. 1 ust. 1a na dzień dzisiejszy mogłyby być prowadzone wobec dwóch spółdzielni, których zadłużenie wynosi ok. 1,3 mln zł. Należy mieć jednak na uwadze, iż nawet gdyby wobec tych spółdzielni umorzono całość zadłużenia wobec Skarbu Państwa, na skutek zawartych umów, Skarb Państwa zmniejsza ryzyko konieczności dokonania wydatków budżetowych (spłaty zobowiązań jeszcze niewymagalnych) z tytułu wykonania umowy poręczenia wobec tych podmiotów.

Działania na podstawie art. 1 ust. 1b, zakładając iż w prowadzonych obecnie wobec tych podmiotów postępowaniach egzekucyjnych lub upadłościowych nie nastąpiłoby odzyskanie żadnych środków, prowadziłyby do umorzeń w wysokości ok. 35,4 mln zł. Należy mieć

jednak na uwadze, iż byłyby to w zasadzie czynność techniczna polegająca na zdjęciu z ewidencji wierzytelności nieściągalnych.

b) rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie ma wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny.

4. Źródła finansowania

Brak kosztów dla budżetu państwa.

5. Wstępna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz
Min.MD/154 /2009/DP-ar

Warszawa, dnia 22 stycznia 2009 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Mikołaja Dowgielewicza.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-9-09), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Zawierane na podstawie projektu ustawy umowy odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia całości lub części zadłużenia wobec Skarbu Państwa, mogą spełniać kryteria pomocy publicznej, niezgodnej ze wspólnym rynkiem, określone w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W związku z powyższym, przed podjęciem każdej konkretnej decyzji o zawarciu umowy o odroczeniu, rozłożeniu na raty lub umorzeniu wierzytelności Skarbu Państwa w stosunku do indywidualnego kredytobiorcy, konieczne będzie przeprowadzenie analizy, czy decyzja taka nie będzie prowadzić do udzielenia pomocy publicznej. W takim przypadku niezbędne będzie albo dokonanie notyfikacji Komisji Europejskiej planów udzielenia takiej pomocy, albo udzielenie jej w zgodzie z warunkami udzielania pomocy w ramach wyłączeń blokowych lub pomocy *de minimis*.

W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że projekt ustawy o zmianie ustawy o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej z zastrzeżeniem powyższej uwagi.

Z poważaniem,

Do wiadomości:

Pan Jacek Dominik
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 18 lutego 2009 r.

Cena 0,48 zł + 22% VAT

8998/09